

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ – 10.02.2024

CLASA a X - a

BAREM DE CORECTARE

- Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.
- Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem .

Problema 1

Fie funcțiile $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, care satisfac relația $3f\left(\frac{\sqrt{xy} + \sqrt{x} + \sqrt{y}}{3}\right) - f^2(\sqrt[3]{xy}) \geq \frac{9}{4}$.

a) Arătați că $\sqrt[3]{xy} \leq \frac{\sqrt{xy} + \sqrt{x} + \sqrt{y}}{3}, \forall x, y \geq 0$. În ce caz avem egalitate?

b) Există funcții injective care satisfac inegalitatea dată?

Soluție:

a) Luăm $a = \sqrt{xy}, b = \sqrt{x}, c = \sqrt{y}$ 1p

înlocuind în inegalitatea mediilor $\sqrt[3]{abc} \leq \frac{a+b+c}{3}$ rezultă relația.....1p

Egalitatea are loc dacă și numai dacă $a = b = c$ adică $\sqrt{xy} = \sqrt{x} = \sqrt{y}$ de unde

$x = y = 0, x = y = 1$ 1p

b) Pentru $x = y = 0$ avem $3f(0) - f^2(0) \geq \frac{9}{4}$ 1p

$\Leftrightarrow \left(f(0) - \frac{3}{2}\right)^2 \leq 0 \Leftrightarrow f(0) = \frac{3}{2}$ (1)1p

Pentru $x = y = 1$ obținem $f(1) = \frac{3}{2}$ (2)1p

Din (1) și (2) rezultă că nu există funcții injective care să verifice inegalitatea din enunț ..1p

Problema 2

Fie $a, b, c \in (1, \infty)$ și $x = \log_{bc} a$, $y = \log_{ca} b$, $z = \log_{ab} c$.

a) Arătați că $\frac{1}{x+1} + \frac{1}{y+1} + \frac{1}{z+1} = 2$.

b) Demonstrați că $a^{(x+1)(y-z)} \cdot b^{(y+1)(z-x)} \cdot c^{(z+1)(x-y)} = 1$.

G.M Supliment – octombrie 2022

Soluție:

a) $x+1 = \log_{bc} a + \log_{bc} bc = \log_{bc} abc, \frac{1}{x+1} = \frac{1}{\log_{bc} abc} = \log_{abc} bc \dots\dots\dots 1p$

Analog $\frac{1}{y+1} = \frac{1}{\log_{ca} abc} = \log_{abc} ca, \frac{1}{z+1} = \frac{1}{\log_{ab} abc} = \log_{abc} ab \dots\dots\dots 1p$

$\frac{1}{x+1} + \frac{1}{y+1} + \frac{1}{z+1} = \log_{abc} bc + \log_{abc} ca + \log_{abc} ab = \log_{abc} (abc)^2 = 2 \dots\dots\dots 1p$

b) $a^{(x+1)(y-z)} \cdot b^{(y+1)(z-x)} \cdot c^{(z+1)(x-y)} = a^{(\log_{bc} abc)(\log_{ca} b - \log_{ab} c)} \cdot b^{(\log_{ca} abc)(\log_{ab} c - \log_{bc} a)} \cdot c^{(\log_{ab} abc)(\log_{bc} a - \log_{ca} b)}$
 $= a^{(\log_a abc)(\log_{bc} a)(\log_{ca} b - \log_{ab} c)} \cdot b^{(\log_b abc)(\log_{ca} b)(\log_{ab} c - \log_{bc} a)} \cdot c^{(\log_c abc)(\log_{ab} c)(\log_{bc} a - \log_{ca} b)} \dots\dots\dots 1p$

$= (a^{\log_a abc})^{(\log_{bc} a)(\log_{ca} b - \log_{ab} c)} \cdot (b^{\log_b abc})^{(\log_{ca} b)(\log_{ab} c - \log_{bc} a)} \cdot (c^{\log_c abc})^{(\log_{ab} c)(\log_{bc} a - \log_{ca} b)} \dots\dots\dots 1p$

$= (abc)^{(\log_{bc} a)(\log_{ca} b - \log_{ab} c)} \cdot (abc)^{(\log_{ca} b)(\log_{ab} c - \log_{bc} a)} \cdot (abc)^{(\log_{ab} c)(\log_{bc} a - \log_{ca} b)} \dots\dots\dots 1p$

$= (abc)^0 = 1 \dots\dots\dots 1p$

Problema 3

Fie numărul complex z astfel încât $z^2 - 2z \cos \alpha + 1 = 0, \alpha \in \mathbb{R}$.

- a) Arătați că $|z|=1$. b) Demonstrați că $\sum_{k=1}^n \left(z^k + \frac{1}{z^k} \right) = 2 \frac{\cos \frac{(n+1)\alpha}{2} \sin \frac{n\alpha}{2}}{\sin \frac{\alpha}{2}}$.

Soluție:

a) Soluțiile ecuației sunt $z_{1,2} = \cos \alpha \pm i \sin \alpha$ 1p

$|z_1| = |z_2| = 1$ 1p

b) Avem $\sum_{k=1}^n \left(z^k + \frac{1}{z^k} \right) = \sum_{k=1}^n (z_1^k + z_2^k) = 2 \sum_{k=1}^n \cos k\alpha$ 1p

Notam $S_1 = \sum_{k=1}^n \cos k\alpha, S_2 = \sum_{k=1}^n \sin k\alpha$, atunci $S_1 + iS_2 = \sum_{k=1}^n \cos k\alpha + i \sum_{k=1}^n \sin k\alpha$,1p

$$= \sum_{k=1}^n (\cos \alpha + i \sin \alpha)^k = \frac{(\cos \alpha + i \sin \alpha) [(\cos \alpha + i \sin \alpha)^n - 1]}{\cos \alpha + i \sin \alpha - 1}$$

$$= \frac{(\cos \alpha + i \sin \alpha)(\cos n\alpha + i \sin n\alpha - 1)}{\cos \alpha + i \sin \alpha - 1} \dots\dots\dots 1p$$

Dar $\cos \beta + i \sin \beta - 1 = 2 \sin \frac{\beta}{2} \left[\cos \left(\frac{\pi}{2} + \frac{\beta}{2} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{2} + \frac{\beta}{2} \right) \right]$ 1p

$$S_1 + iS_2 = \frac{\sin \frac{n\alpha}{2}}{\sin \frac{\alpha}{2}} \left(\cos \frac{(n+1)\alpha}{2} + i \sin \frac{(n+1)\alpha}{2} \right) \Rightarrow S_1 = \frac{\cos \frac{(n+1)\alpha}{2} \sin \frac{n\alpha}{2}}{\sin \frac{\alpha}{2}}$$

Finalizare..... ,1p

Problema 4

În planul complex se consideră triunghiul ABC cu $A(z_A), B(z_B), C(z_C)$ și punctele M, N, P pe laturilor $(AB), (AC)$ respectiv (BC) , astfel încât $\frac{AM}{MB} = \frac{1}{n}, \frac{AN}{NC} = n$ și $BP = \frac{1}{n}PC, n \in \mathbb{N}^*$. Dacă $G(z_G)$ este centrul de greutate al triunghiului ABC , $H(z_H)$ este ortocentrul triunghiului MNP iar $O_1(z_{O_1})$ centrul cercului circumscris triunghiului MNP , arătați că $3z_G + 2z_{O_1} = z_H$.

Soluție:

$$a) z_M = \frac{z_A + \frac{1}{n}z_B}{1 + \frac{1}{n}} = \frac{n}{n+1}z_A + \frac{1}{n+1}z_B \dots\dots\dots 2p$$

$$\text{Analog } z_N = \frac{1}{n+1}z_A + \frac{n}{n+1}z_C, z_P = \frac{n}{n+1}z_B + \frac{1}{n+1}z_C \dots\dots\dots 1p$$

Adunând membru cu membru cele trei relații, obținem

$$z_M + z_N + z_P = z_A + z_B + z_C \dots\dots\dots 1p$$

Ținem seama că $z_G = \frac{z_A + z_B + z_C}{3}$ (afixul centrului de greutate) și că $z_H = z_M + z_N + z_P - 2z_{O_1}$

(relația lui Sylvester) $\dots\dots\dots 2p$

$$\Rightarrow 3z_G + 2z_{O_1} = z_H \dots\dots\dots 1p$$